

INSTRUKCJA PRAKTYKI PEDAGOGICZNEJ

dla STUDENTEK I STUDENTÓW studiów na kierunku PEDAGOGIKA specjalność –
PEDAGOGIKA SZKOLNA Z SOCJOTERAPIĄ

STUDIA STACJONARNE (NIESTACJONARNE) I STOPNIA

Instytut Nauk Pedagogicznych UMK w Toruniu

I. Uwagi wstępne

1. Studentka/student Instytutu Nauk Pedagogicznych WFiNS UMK odbywa obowiązkową praktykę pedagogiczną: szkole lub innej placówce oświatowej.
2. Praktyka zaliczana jest zgodnie z programem studiów i **może mieć formę tradycyjną lub zdalną.**
3. Praktyka jest realizowana po wyborze specjalności na II roku studiów.
4. **Wymiar godzin** praktyki wynosi **150**.

II. Cele praktyk wynikające z efektów uczenia się, np.:

- poznanie środowiska i warunków pracy i placówkach odbywania praktyki;
- zapoznanie się z dokumentacją w wybranych placówkach;
- poznanie specyfiki pracy, metod, narzędzi i technik stosowanych przez zatrudnionych w placówkach specjalistów;
- poznanie i uczestniczenie w zajęciach opiekuńczych, wychowawczych, oddziaływujących i profilaktycznych w placówkach oświatowych;
- poznanie i nabycie zdolności współpracy z innymi specjalistami i instytucjami.
- rozwijanie i wzmacnianie u studentów pozytywnej motywacji do pracy w szkole;
- kształtowanie umiejętności niezbędnych do pełnienia roli pedagoga szkolnego, nauczyciela – wychowawcy świetlicy szkolnej.

III. Formuła i miejsce praktyk

1. Praktyki pedagogiczne mogą się odbywać wyłącznie w placówkach oświatowych, dla których akty prawne w randze rozporządzeń przygotowuje Ministerstwo Edukacji Narodowej, np.:
 - szkoły ogólnodostępne,
 - inne placówki oświatowe (np. poradnie psychologiczno-pedagogiczne).
2. Czas trwania praktyki w ciągu dnia jest analogiczny do czasu pracy nauczyciela opiekuna w szkole, w pełnym wymiarze godzin (tj. 20 godzin dla pedagoga szkolnego).
3. Do wymiaru czasu pracy studenta w czasie praktyki zalicza się także pracę wykonywaną poza szkołą – np. czas przeznaczony na przygotowanie się do zajęć, pisanie konspektów, diagnoz indywidualnych przypadków, jak również wyjścia na polecenie nauczyciela – opiekuna praktyki w szkole np. do placówek współpracujących ze szkołą tj. MOPR, poradnia pedagogiczno-psychologiczna, do policyjnej izby dziecka czy wizyty w domach uczniów itp.
4. Minimalny wymiar udziału praktykanta w zajęciach na terenie szkoły wynosi 50% całej praktyki, z podziałem według następujących proporcji: zajęcia obserwowane wypełniają 30% czasu całej praktyki, a zajęcia prowadzone przez praktykanta – 20%.
5. Studentka/student odbywa praktykę pod kierunkiem nauczyciela-opiekuna w porozumieniu z dyrektorem szkoły. Nauczyciel-opiekun jest bezpośrednim organizatorem praktyki w szkole i to on kieruje praktyką.
6. Praktyka powinna polegać na aktywnym, poznawczym i praktycznym uczestnictwie w życiu szkoły.
7. Studentka/student uczestniczy w praktyce w charakterze obserwatora, a także w charakterze asystenta nauczyciela-opiekuna i prowadzącego zajęcia, godziny wychowawcze. Dlatego w miarę możliwości i sytuacji nauczyciel winien stopniowo wdrażać studentów do podejmowania czynności pedagogicznych – w charakterze asystentów nauczyciela-opiekuna i prowadzących zajęcia.

UWAGA!!!

- Studentkom i studentom nie należy zlecać zastępstw za nieobecności nauczycieli.
- Opiekun praktyki w szkole przed rozpoczęciem praktyki powinien przygotować jej przebieg (zgodnie z wzorem przebiegu praktyki umieszczonym w dokumencie – Opinia opiekuna

praktyk o przebiegu praktyki pedagogicznej, a także przy uwzględnieniu minimalnego wymiaru godzin obserwacji i zajęć prowadzonych, zawartych w punkcie 4), dodatkowo wzbogacając go o zajęcia wynikające ze specyfiki pracy w danej szkole.

IV. Efekty uczenia się, które studentka/student musi uzyskać po realizacji praktyki pedagogicznej:

5.1. W zakresie wiedzy studentka/student zna i rozumie:

- specyfikę placówki, w której praktyka została zrealizowana, w szczególności organizację pracy, zakresy zadań pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz rodzaj prowadzonej dokumentacji i program realizacji pracy uwzględniający treści wynikające z przepisów dotyczących placówek oświatowych i socjoterapeutycznych;
- zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole lub placówce systemu oświaty i poza nimi.

5.2. W zakresie umiejętności studentka/student potrafi:

- zaobserwować funkcjonowanie dziecka, ucznia i nauczyciela w życiu szkoły lub placówki systemu oświaty i placówek socjoterapeutycznych;
- dokonać analizy i interpretacji zaobserwowanych lub doświadczonych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych.

5.3. W zakresie kompetencji społecznych studentka/student jest gotowa/gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzenia swojej wiedzy.

V. Obowiązki studentki/studenta i opiekunów związane z praktykami:

1) Przed rozpoczęciem praktyk:

- uczestniczenie w spotkaniu organizacyjnym dotyczącym praktyk z opiekunem z ramienia INP;
- wybór placówki, w której odbędzie się praktyka;
- uzyskanie pisemnej zgody od dyrektora wybranej placówki;
- dostarczenie do wybranej placówki dokumentacji otrzymanej z INP;
- spotkanie z opiekunem placówki w celu ustalenia planu praktyk.

Założenia programowo-organizacyjne

- 1) Studentka/student znajduje miejsce odbywania praktyki we własnym zakresie lub też w oparciu o zaproponowane instytucje przez opiekuna praktyk z ramienia INP.
- 2) Uczelnia nie pokrywa studentce/studentowi kosztów związanych z realizacją praktyki.
- 3) Studentka/student odbywająca/cy praktykę zobowiązana/ny jest do opłacenia składek z tytułu ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków (NNW) i odpowiedzialności cywilnej na cały okres trwania praktyki. Zaleca się także sprawdzenie czy wybrana placówka honoruje bieżące ubezpieczenie posiadane przez studentkę/studenta.
- 4) Przed rozpoczęciem praktyki studentka/student zobowiązana/ny jest zapoznać się z obowiązującymi przepisami oraz zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy.
- 5) Studentka/student dostosowuje się do wymogów i warunków oraz zasad w określonej placówce.

2) Obowiązki studentki/studenta w czasie praktyki:

Studentka/student powinna/powinien:

a) poznać administracyjno-prawne podstawy organizacji i funkcjonowania szkoły oraz dokumentację szkoły (statut szkoły, regulaminy funkcjonujące w szkole, roczny plan pracy szkoły, program wychowawczy szkoły, program profilaktyki plany pracy dydaktyczno - wychowawczej nauczycieli, programy realizowane w szkole przez np. pedagoga szkolnego, wychowawców klas, arkusze ocen, dzienniki – zwłaszcza dziennik zajęć pedagoga itp.);

b) obserwować zajęcia specjalistyczne (korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, socjoterapeutyczne i inne terapeutyczne) i inne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej prowadzone w szkole, w której student odbywa praktykę (zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, warsztaty), a także obserwować godziny wychowawcze prowadzone przez wychowawców w szkole i godziny wychowawcze prowadzone przez pedagoga szkolnego. Każde zajęcia obserwowane powinny zostać omówione (na podstawie obserwacji, notatek, konspektów). Każdego dnia należy także omówić tematykę zajęć przypadających na dzień następny.

- c) w przypadku zajęć, lekcji prowadzonych samodzielnie celowe jest ustalenie ich tematów z wyprzedzeniem. Każda lekcja lub zajęcie powinna być poprzedzona omówieniem zaprojektowanego konspektu. Student ma również obowiązek włączać się w organizację procesu dydaktyczno-wychowawczego w danej szkole;
- d) przeprowadzać wskazane przez opiekuna praktyki w szkole zajęcia wraz z opracowywaniem dokumentacji tych zajęć, tj. konspektów, diagnoz indywidualnych przypadków (konspekt do samodzielnie prowadzonych zajęć, lekcji wychowawczych, powinien być zatwierdzony przed realizacją przez opiekuna praktyki z odpowiednią adnotacją o przyjęciu do realizacji, datą i podpisem opiekuna praktyki.)
- e) brać udział we wszelkich innych obowiązkach opiekuna praktyki w szkole (udział w zajęciach pozalekcyjnych np. podczas organizacji i przebiegu imprez szkolnych, wycieczek, przygotowanie pomocy dydaktycznych wykorzystywanych w ramach różnych zajęć prowadzonych przez pedagoga szkolnego, wychowawcę w świetlicy szkolnej i innych specjalistów zatrudnionych w szkole, pełnienie dyżurów, przestrzegania regulaminu szkolnego, podejmowanie działań o charakterze opiekuńczo-wychowawczym i innych prac zleconych przez nauczyciela-opiekuna
- f) zapoznać się ze sposobami pracy (diagnozowanie, metody pracy) z uczniami wykazującymi specyficzne trudności w uczeniu się, a także - uczniami z dysfunkcjami i zaburzeniami utrudniającymi funkcjonowanie społeczne, a także wykazującymi zachowania problemowe
- g) poznawać sposoby współpracy z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, organizacjami pomocy społecznej, Policją, Sądem Rodzinnym, środowiskiem lokalnym itd.
- h) oznawać sposoby nawiązywania przez nauczyciela, pedagoga szkolnego itp. współpracy z rodzicami/opiekunami prawnymi, uczestniczyć (za zgodą rodzica/opiekuna prawnego) w takich kontaktach.
- i) poznawać sposoby współpracy pedagoga szkolnego z innymi nauczycielami zatrudnionymi w szkole (zwłaszcza w zakresie wspomaganie w wykonywaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych).
- j) uczestniczyć w roli obserwatora podczas: klasowych spotkań z rodzicami, posiedzeniu Rady Pedagogicznej, posiedzeniu Rady Szkoły, posiedzeniu Rady Rodziców, posiedzeniu Zespołu Samokształceniowego - jeśli takie będą miały miejsce podczas odbywania praktyki przez studenta (po wcześniejszym uzgodnieniu swojego udziału z opiekunem praktyk w szkole.

3) Obowiązki studentki/studenta po zakończeniu praktyk:

- uzupełnić i dostarczyć pełną dokumentację: dziennik praktyk, opinię opiekuna praktyki z placówki oraz dokument poświadczający odbycie praktyki z placówki;
- uzyskać zaliczenie praktyki na podstawie dokumentacji i oceny praktyk.

SPOSÓB DOKUMENTACJI PRAKTYKI

W czasie trwania praktyki studentka/student prowadzi dzienniczek praktyk. Zamieszcza w nim codzienne sprawozdania z przebiegu praktyki oraz własne uwagi i refleksje, a także ogólne podsumowujące omówienie praktyki. Do dzienniczka dołącza konspekty i inne dokumenty z samodzielnie przeprowadzonych zajęć przyjęte do realizacji przez nauczyciela – opiekuna praktyki w szkole. Student zobowiązany jest do systematycznego prowadzenia dzienniczka w czasie trwania praktyki, z uwzględnieniem następujących pozycji: uzyskanie potwierdzenia daty rozpoczęcia i zakończenia praktyki (z pieczęcią i podpisem Dyrektora szkoły), bieżące wypełnianie kart tygodniowych opisujących przebieg wykonywanych czynności potwierdzonych podpisem przez nauczyciela-opiekuna praktyk; w przypadku obserwowania zajęć, godzin wychowawczych student sporządza notatkę wg wzoru podanego przez opiekuna praktyk.

VI. Obowiązki opiekuna praktyk z ramienia placówki:

- zapewnić warunki do odbycia praktyki;
- zapoznać się z programem praktyki studentki/studenta w wybranej placówce;
- ustalić plan i program praktyki ze studentkom/studentem przed rozpoczęciem praktyki;
- wspierać studentkę/studenta podczas projektowania prowadzonych zajęć w placówce;
- informować opiekuna z INP o występujących trudnościach lub niewywiązywaniu się studentki/studenta z ustaleń;
- zapoznać z charakterem placówki oraz metodami i technikami pracy wykorzystywanymi w placówce.

VII. Obowiązki opiekuna z ramienia INP:

- przygotowanie listy placówek zgodnie z profilem specjalności, w których studentka/student może odbywać praktykę;
- przygotowanie skierowania na praktykę i wzoru dziennika praktyk;
- zorganizowanie spotkania ze studentkami/studentami, na którym opiekun przedstawi regulamin i instrukcję praktyki;
- konsultowanie miejsca wyboru praktyki przez studentkę/studenta;
- wspieranie merytoryczne studentki/studenta w trakcie odbywania praktyki;
- ocenianie odbytej praktyki i jej zaliczenie w USOS-ie w oparciu o dziennik praktyk oraz w indywidualną opinię studentki/studenta od opiekuna praktyki z placówki.

VIII. Warunki zaliczenia praktyki

Warunkiem zaliczenia praktyki jest otrzymanie wpisu w systemie USOS po przedstawieniu opiekunowi następujących dokumentów:

1. dziennika praktyk z każdej placówki, gdzie odbyła się praktyka;
2. indywidualnej karty praktyk z opinią opiekuna z placówki;
3. dokumentu potwierdzającego odbycie praktyki (liczba godzin, czas i miejsce praktyki) potwierdzone pieczęcią placówki, podpisem jej dyrektora oraz opiekuna z placówki.

